

BORGERFORSLAG VÆKKER SYMPATI, MEN ER IKKE NØDVENDIGVIS LØSNINGEN

Mens der er bred politisk enighed om, at handicapområdet skal forbedres, er det langt fra alle partier, der er enige i, at løsningen er at flytte området fra kommunerne.

tekst ANNA TÖRNOVIST JENSEN

Der sker for mange fejl, der er for mange skæbnesvangre fortællinger om handicappede og deres pårørende, som kæmper mod systemet, og der er ikke nok specialfaglig viden i kommunerne.

Sådan lyder bekymringerne over en bred kam fra en stor del af Folketingets handicapordførere. De mener alle, at retssikkerheden på handicapområdet skal styrkes, at tilliden mellem sagsbehandlere og borgere skal forbedres, og de vil se færre afgørelser med fejl. Men vejen dertil er de ikke helt enige om.

For selvom et borgerforslag, der har over 50.000 underskrifter bag sig, har til formål at få flyttet området fra kommunerne, påpeger flere, at der ikke er bevis for, at det er løsningen på problemerne på handicapområdet. Heriblandt handicapforsker ved RUC, Emil Søjberg Falster.

– Jeg kan godt forstå, at borgerforslaget bliver stillet, fordi det er udtryk for enormt meget frustration, og det er baseret på faktiske erfaringer med

et system, der ikke gør, som det burde. Men når det er sagt, så er jeg ikke i besiddelse af undersøgelser, der viser, at det vil være bedre at flytte det til regionen eller staten.

Jeg har viden om, at det ikke går særlig godt, som det er i dag. Men det er ikke ensbetydende med, at det vil løse det at flytte det, siger han.

Af samme årsag vil hverken Venstre eller Konservative flytte handicapområdet fra kommunerne. Partierne fremhæver derimod, at det er vigtigt, at sagsbehandlingen sker så tæt som muligt på borgerne.

– Jeg synes, der er fordele ved, at området ligger i kommunerne, siger Brigitte Klintskov Jerkel, som er han-

dicapordfører for Konservative, og fremhæver blandt andet også muligheden for tværfagligt samarbejde i de kommunale forvaltninger.

– Men jeg synes også, vi har mulighed for at ændre nogle ting rent politisk, hvor vi kan gå ind og ruste de medarbejdere, der sidder med det her område, og vi kan være med til at regelforenkle, siger hun.

Venstre opfordrer til mere samarbejde på tværs af kommunerne og er også parat til at se på, om der er nogle regler, der skal gøres enklere.

– Det kan godt være, der er noget, der kan drives bedre regionalt – såsom institutioner eller bosteder, men ikke sagsbehandlingen. Jeg vil gerne gå ind i en dialog om, om der er blevet hjemtaget for meget til kommunerne, men jeg har svært ved at se, at man kan styrke retssikkerheden på området ved at flytte det, siger Venstres handicapordfører Marie Bjerre.

SF er også parat til at flytte dele af området fra kommunerne. Men kun der, hvor det bidrager til, at man kan opnå mere specialiseret, faglig viden. Partiet mener heller ikke, at en flytning af handicapområdet kan løse udfordringerne.

– Vi tror ikke, at indholdet og kvaliteten af indsatserne vil ændres bare

“ Det kan godt være, der er noget, der kan drives bedre regionalt – såsom institutioner eller bosteder, men ikke sagsbehandlingen. ”

Marie Bjerre, Venstres handicapordfører

ved at flytte det, siger partiets handicapordfører Charlotte Broman Mølbæk og foreslår en uvildig instans, som kommunerne kan rådføre sig med ved visitation.

– Nogle af de nemmere sager kan kommunerne måske godt selv klare, men det skal være muligt at få faglig viden med ind i en visitation, og der skal også være flere krav om, at der skal lyttes til den faglige viden, siger Charlotte Broman Mølbæk.

Kommunerne under pres

Emil Søjbjerg Falster påpeger, at udfordringerne på handicapområdet er mange, og løsningen derfor heller ikke er ligetil. Men der er blevet skabt en mistillid, som gennemsyrrer området.

– Der er en mistillid, men det er også en begrundet mistillid. Det er, fordi man har gjort sig nogle erfaringer – også nogle erfaringer, som man ikke burde gøre sig, siger Emil Søjbjerg Falster og tilføjer, at mange borgere oplever, at økonomiske hensyn vejer tungest i sagsbehandlingen.

– Der er flere, der har behov for hjælp og støtte, samtidig med at man ikke har udvidet kommunernes serviceramme. Det i sig selv skaber jo en situation, hvor kommunerne indirekte har måttet standse deres udgiftsstigning, og det skaber et økonomisk pres, hvor kommunerne skal hjælpe stadig flere mennesker for de samme penge, siger handicapforskeren, som dog understreger, at billedet er ved at vende, og det nu er op til kommunerne at prioritere pengene.

– Nu har kommunerne fået 700 millioner kroner ekstra til handicap-

området, hvilket er relativt mange penge. Vi kan allerede se, at kommunerne har budgetteret flere penge til området, så det er et godt skridt på vejen, siger Emil Søjbjerg Falster.

Det er dog ikke kun den kommunale økonomi, der har været under pres. Også de kommunale medarbejdere mærker travlheden, og ifølge Dansk Socialrådgiverforening er en af de største udfordringer, at socialrådgiverne har for mange sager.

– Det gør det svært at give borgerne en tilstrækkelig hjælp og støtte, og det gør det svært for vores medlem-

Borgerforslag

Et borgerforslag skal stilles af en borger og mindst tre medstillere, som alle har stemmeret til folketingsvalg. Hvis 50.000 personer, ligeledes med stemmeret, støtter forslaget, og det overholder reglerne for borgerforslag, overgår det til Folketinget. Her vil det blive sat ind i en skabelon for beslutningsforslag. Borgerforslaget kan herefter blive behandlet i Folketinget som et almindeligt beslutningsforslag.

mer at sætte sig ordentligt ind i borgernes sager, så de kan lave nogle gode vurderinger, siger næstformand Ditte Brøndum.

Medlemmerne efterlyser også mere efteruddannelse, og særligt på handicapområdet er Dansk Socialrådgiverforening bekymret, fordi der er meget ny viden på området, som socialrådgiverne skal sætte sig ind i. Men mulighederne for efteruddannelse mangler.

– Det kan man jo enten løse ved at afbureaukratisere noget og forenkle lovgivningen eller give den enkelte medarbejder mere tid til at sætte sig ind i sagerne og træffe de rigtige afgørelser, for der sker desværre mange fejl på handicapområdet, siger Ditte Brøndum.

Aarhus Kommune har netop eksperimenteret med at give sagsbehandlere færre sager på børnehandicapområdet, og det viser indtil videre gode resultater.

– Det er nogle ret fantastiske effekter. Det giver færre klager og bedre

“ Jeg er ikke i besiddelse af undersøgelser, der viser, at det vil være bedre at flytte området til regionen eller staten. Jeg har viden om, at det ikke går særlig godt, som det er i dag. Men det er ikke ensbetydende med, at det vil løse det at flytte det.

Emil Søjbjerg Falster, handicapforsker ved RUC

indsatser, fordi man taler sammen løbende og hurtigt kan følge op, siger Ditte Brøndum.

Giver mening at samle

Der er dog også partier på Christiansborg, som ikke længere har tillid til, at kommunerne kan løfte opgaven og er parate til at flytte handicapområdet.

For Dansk Folkeparti er det underordnet, hvor området hører til, så længe hjælpen er tilstrækkelig, mens Radikale Venstre mener, det giver mening at samle mere ekspertise.

– Alle 98 kommuner gør det så godt, som de kan, men der findes så mange komplekse handicap, at ikke alle kan have den tilstrækkelige specialisering. For at sikre, at der ikke er forskel på, hvilken kommune man bor i, giver det mening at samle det i højere grad, end det er tilfældet i dag, siger partiets handicapordfører Kristian Hegaard.

Enhedslisten er ”meget kritisk” over for kommunernes håndtering af handicapområdet, men vil endnu ikke lægge sig endeligt fast på, om området skal flyttes. Partiet afventer nemlig ligesom flere andre den evaluering af det specialiserede socialområde, som Socialministeriet har sat i værk. Handicapordfører Jakob Sølvhøj er dog langt fra afvisende over for at flytte opgaver fra kommunerne.

– Rigtig meget tyder på, at kommunerne har vanskeligt ved at håndtere i hvert fald det højt specialiserede

område, siger han og pointerer, at Enhedslisten først og fremmest vil se på finansiering på området, da kommunerne i deres optik har problemer både med visitation og tilbud.

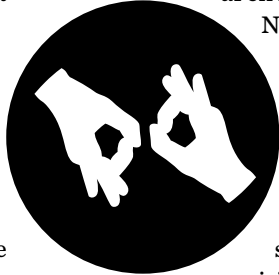
– Vores umiddelbare holdning er derfor den, at en omlægning af finansieringen bør være en helt afgørende del af en reform af området.

Nye Borgerlige er helt klare i spytet. Partiet mener, at en flytning af handicapområdet er afgørende. Partiet har også et forslag til en ny model på området, hvor de vil skabe en statslig objektiv visitationsenhed.

– Der skal sidde nogle jurister og tage stilling til, hvilken hjælp der skal tildeles. Det skal selvfølgelig baseres på serviceloven, men også et præcedens-katalog med tidligere afgørelser, fortæller handicapordfører Mette Thiesen, der også vil tildele handicapopede og deres pårørende en bisidder, som skal findes i en handicaporganisation. Bisidderne skal indhente faglige udtalelser og belyse sagen, og det hele skal munde ud i en voucher til borgeren.

– Hvis det for eksempel er en familie, som har et barn med et handicap, og deres behov bliver vurderet til at koste omkring 800.000 kroner om året, så kan de selv vælge, hvordan de vil indrette sig for de penge. Hele idéen er at flytte beslutningskompetencen fra kommunen ud til familierne. Det vil både sikre retssikkerheden, forenkling og give en kæmpe fleksibilitet for familierne, siger Mette Thiesen.

■ antj@kl.dk

Der findes så mange komplekse handicap, at ikke alle kan have den tilstrækkelige specialisering. For at sikre, at der ikke er forskel på, hvilken kommune man bor i, giver det mening at samle det i højere grad, end det er tilfældet i dag.

Kristian Hegaard handicapordfører for Radikale Venstre

MINISTER: FLYTNING LØSER IKKE HANDICAPUDFORDRINGER

Social- og ældreminister Astrid Krag (S) tror ikke på, at udfordringerne på handicapområderne kan løses med et trylleslag ved at fratage kommunerne ansvaret på området.

Der er plads til forbedringer på handicapområdet, og der er stort behov for at styrke retssikkerheden. Sådan lyder det fra social- og ældreminister Astrid Krag (S), der dog advarer om at tro, at alle problemer på handicapområdet kan løses ved at flytte ansvaret fra kommunerne.

– Jeg ved, at der er udfordringer, vi skal have løst, siger Astrid Krag og fortsætter:

– Men problemerne bliver ikke løst, blot fordi vi gør andre ansvarlige for dem. Det handler om at styrke økonomien, visitation og vidensniveauet – uanset hvilken myndighed der har ansvaret.

Ministeren fremhæver, at en evaluering af det specialiserede socialområde er i fuld gang og understreger, at det er en hjertesag for regeringen, at alle får den rette hjælp uanset postnummer.

– Det er et langt sejt træk at løfte handicapområdet, og jeg kan ikke love, at vi løser alle problemer fra den ene dag til den anden. Men vi har ambitionerne om at gøre det bedre, og vi har allerede taget flere vigtige skridt, siger Astrid Krag. ■ antj@kl.dk